

**Utdrag ur Miljökonsekvensbeskrivning för ansökan om miljötillstånd för
ökad produktion vid Iggesunds sågverk.**

Iggesunds sågverk

mars 2013

Magnus Malmström

Matz Ståby

Allmänt: På begäran av Plan och Bygghkontoret vid Hudiksvalls kommun redovisas ett utdrag ur den pågående skrivningen av Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) för ökning av produktionen vid Iggesunds sågverk. Detta som underlag i det pågående detaljplanarbetet för att belysa bullerfrågorna. Vi hänvisar även till den tidigare översända "Externbullerutredning inför planerad utbyggnad" daterad 2013-01-10.

1.1 Miljökonsekvensbeskrivningen

Denna miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ingår i Holmen Timber AB:s tillståndsansökan enligt miljöbalken att bygga ut Iggesunds sågverk från idag givet tillstånd på 350 000 m³sv (kubikmeter sågad vara) per år till 550 000 m³sv per år. Råvaran kommer att utgöras av timmer av furu och råvaruförbrukningen beräknas uppgå till ca 1 250 000 m³fub(kubikmeter fast under bark) per år vid ansökt produktion.

Holmen Timber AB är ett av fem affärsområden inom Holmen AB. Holmen Timber AB tillverkar och säljer snickeriprodukter och konstruktionsvirke från sågverken i Iggesund och Braviken (Norrköping). Iggesunds sågverk producerar trävaror av furu för snickeri -och möbelindustrin. I Braviken produceras konstruktionsanpassade varor av gran för byggindustrin.

Iggesunds sågverk har idag ca 100 anställda och sågverket skapar dessutom arbetstillfällen hos leverantörer på orten och i regionen. Genom den ökade produktionen bedöms ytterligare 25-30 arbetstillfällen tillkomma vid sågverket och ytterligare ett antal hos leverantörer.

Bakgrunden till Bolagets planer är dels den positiva utveckling som marknaden för trävaror bedöms komma att ha. Den utökade produktionen kommer att möjliggöras genom att bygga bort flaskhalsar i produktionen, främst råsortering och torkning, samt genom utökad produktionstid, bl.a. annat genom utökad skiftgång.

Den ansökta verksamheten utgår från Iggesunds sågverks befintliga produktions enheter och infrastruktur, varför något reellt alternativt lokaliseringsalternativ inte finns.

Nollalternativet utgörs av nu tillståndsgiven produktion dvs 350 000 m³sv.

Lokalisering av sågverket

Lokaliseringen av Iggesunds sågverk vid Iggesunds samhälle framgår av **Figur 1.1**. Sågverket gränsar direkt till Iggesunds Bruks industriområde. I figuren visas också lokaliseringen av Skärnäs hamnterminal. Avståndet till närmaste bostadsbebyggelse från sågverkets mest bullrande del, timmersorteringen, är ca 400 m. Avståndet till bostadsbebyggelse från sågverkets fastighetsgräns är idag ca 200 m.

De bästa förutsättningar finns för att kostnads- och resurseffektivt bygga ut och effektivisera det befintliga sågverket. Den ansökta verksamheten utgår således från Iggesunds sågverks befintliga produktionsenheter och infrastruktur så något reellt lokaliseringsalternativ finns inte.

Figur 1.1 Lokalisering av Iggesunds sågverk

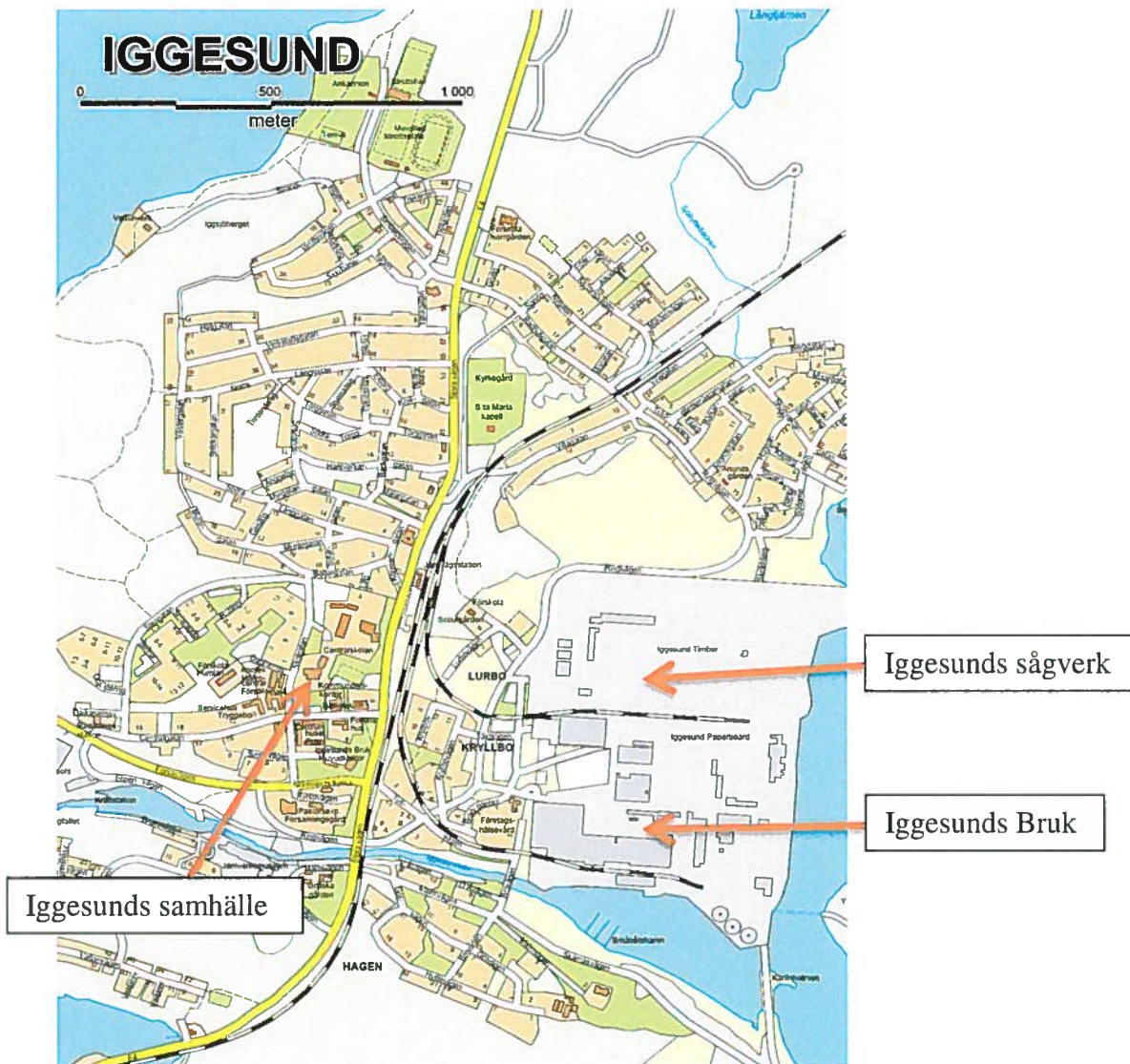
Genom samlokaliseringen av Iggesunds sågverk och Iggesunds Bruk erhålls stora synergivinster, inte minst genom minimeringen av det totalt transportarbete samt energiintegrering mellan sågverk och bruk. Samlokaliseringen innebär också goda förutsättningar för fortsatt utbyggnad av kombinatet.

Planförhållanden

Sågverkets utbyggnad

Lokaliseringen i Iggesund på fastigheten Iggesund 14:294 redovisas i **Figur 5.1**. En layout över sågverksområdet med befintliga byggnader redovisas i **Figur 5.2** samt planerade tillkommande anläggningar redovisas i **Figur 5.3**.

Figur 5.1 Iggesunds samhälle, Iggesunds Bruk och Iggesunds Sågverk

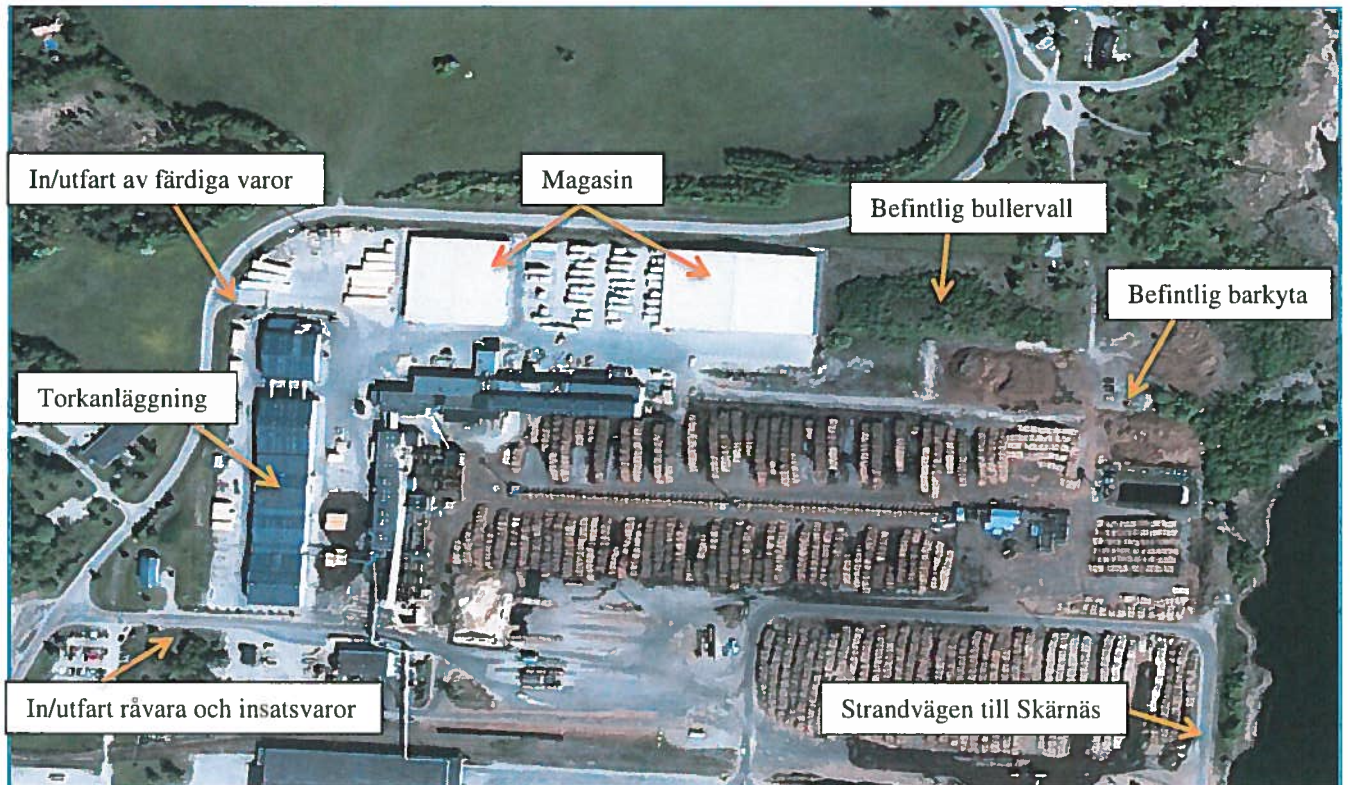
Transport av råvaror till och produkter från sågverket sker med lastbil och järnväg. Transporter sker också med fartyg, bl.a. via hamnen i Skärnäs. Transporten mellan hamn och sågverket sker med lastbil. Sågverket har direkt tillgång till järnväg (Ostkustbanan) genom det industrispår som finns på området och avståndet till hamnen (Skärnäs) är ca 3 km.

Lokaliseringen av sågverket, med tillgång till alla viktiga transportslag samt de möjligheter till bra transportlösningar som kombinatet mellan sågverket och bruket innebär, gör att transportverksamheten blir mycket effektiv.

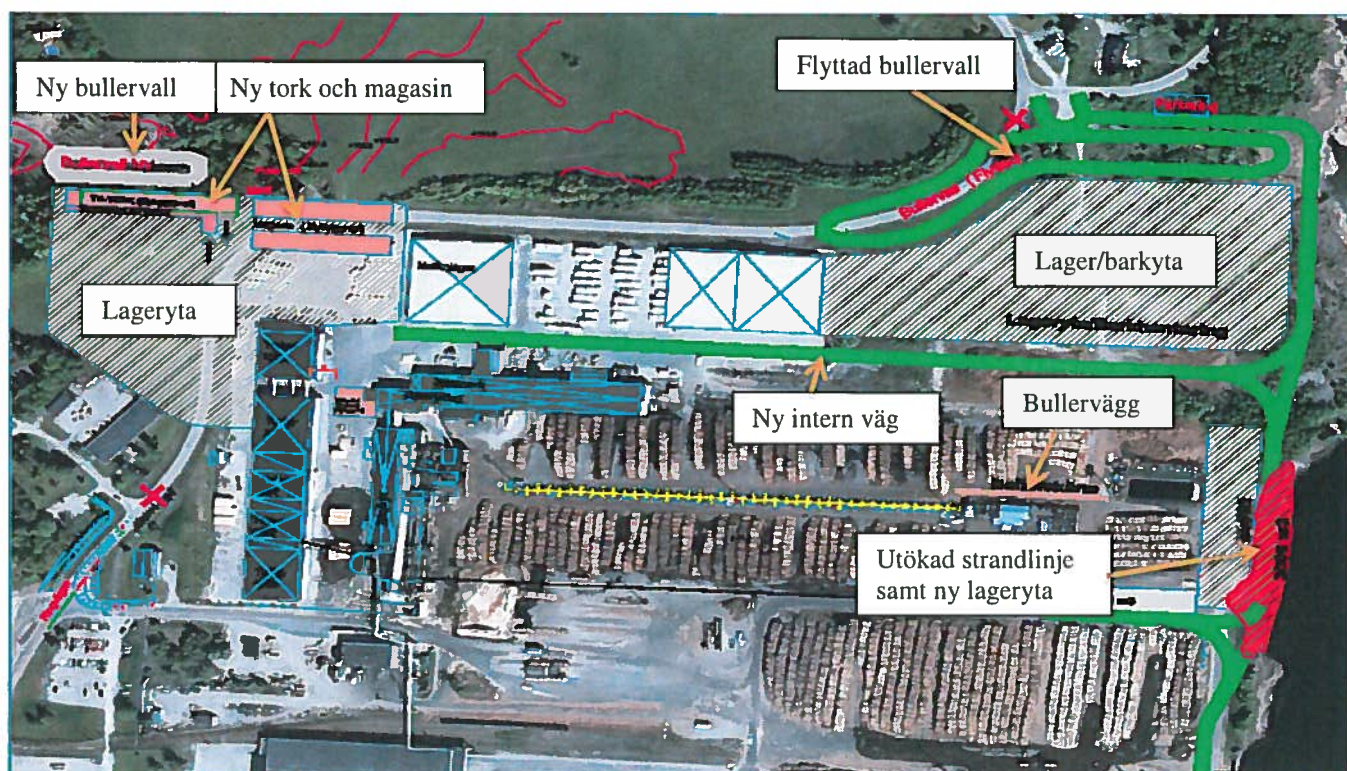
Den planerade utbyggnaden av sågverket kommer att kräva ett utökat industriområde. Den mark som behövs för expansionen, utgörs främst av åkermark i Holmen Bruks ägo. Denna mark är för närvarande inte detaljplanerad och således inte heller klassad som industriområde. Samtidigt med sågverkets tillståndsprocess enligt miljöbalken pågår därför ett

detaljplaneärende vid Hudiksvalls kommun med syfte att avsätta erforderlig del av denna mark för industriändamål.

Figur 5.2 Layout över sågverksområdet med befintliga byggnader

Figur 5.3 Sågverkets nya layout med tillkommande byggnader, vägar och utökade ytor. Vägar och bullervall i grönt. Byggnader i rosa

1.5 Utsläpp till vatten och luft, ljud och restmaterial

Ljud

Iggesunds sågverk har vid tillståndsgiven produktion på 350.000 m³sv följande riktvärden för buller fastställda av Koncessionsnämnden i beslut 1995-11-06

Nattetid (22.00-06.00)	44 dB(A)
Dagtid (06.00-22.00)	50 dB(A)
Momentana ljud nattetid högst	55 dB(A)

Sågverkets bullerbidrag till omgivningen vid nuvarande produktion är ca 44 dB(A) vilket är lika med nuvarande bullervillkor nattetid. Vid planeringen för den utökade verksamheten är bullerutbredningen en viktig faktor och en bullerutredning har därför utförts.

Planerna på ökad produktion bygger i stor del på ökad driftstid, vilket innebär att alla anläggningsdelar kan komma att köras under hela dygnet. Bolaget är medveten om de strikta bullerkrav som gäller.

De tillkommande anläggningarna kommer att planeras så att de avger ett lågt ljud och placeras så att de fungerar som bullerskärmar. På de nya truckar som kommer att köpas in kommer hårda bullerkrav att ställas. Befintlig bullervall i öster kommer att flyttas mot norr samt förlängas. En ny bullervall kommer att uppföras strax norr om den tillkommande torkbyggnaden. Vid timmersorteringen kommer en bulleravskärmning att göras samtidigt som bullerdämpande åtgärder i befintlig anläggning genomförs

Genom de åtgärder som planeras kommer befintliga bullervillkor både vad gäller ekvivalent som momentan ljudnivå även fortsättningsvis att innehållas.

7.3 Buller

Iggesunds sågverk har enligt gällande Koncessionsbeslut följande bullerkrav:

"Bullerutbredningen från verksamheten mätt som ekvivalent ljudnivå utomhus vid närmast belägna bostäder får inte överstiga riktvärden enligt följande"

Nattetid (kl 22-06) 44 dB(A)

Övrig tid (kl 06-22) 50 dB(A)

"Vid täta impuls ljud eller hörbara tonkomponenter skall 5 dB(A) lägre ekvivalentnivå gälla. Momentanljud nattetid högst 55dB(A). Med "riktvärden" avses här att, om dessa överskrids vid mätning, är tillståndshavaren skyldig att snarast vidtaga de åtgärder som behövs för att förhindra fortsatt överskridande.

Buller från sågverket mäts i mätpunkter definierade i kontrollprogrammet. Bullermätningen 2007 gjordes vid en tidpunkt då Iggesunds Bruk hade totalstopp för underhållsarbete. Detta innebar att tidigare utförda beräkningar över sågverkets bullerbidrag till omgivningen kunde kontrolleras genom mätning. Utfallet var att 44 dB(A) innehölls. Vid uppföljande mätningar, inklusive beräkning/justering för andra ljudkällor, under 2008 och 2009 kunde samma imissionsnivåer fastställas. Mätningar under 2011 visade dock på förhöjt värde i mätpunkt M6 på 46 dB(A) och i samma punkt uppmättes ett momentanvärde på > 60 dB(A). Även i punkt M5 är det redovisade momentanvärdet över maxvärdet 55 dB(A). Vid de övriga mätpunkterna innehölls riktvärdet.

Sågverkets relativa närhet till bostäder och det faktum att marginalerna till ekvivalent riktvärde nattetid är litet medför att projekteringen för den planerade utökade verksamheten måste beakta hur bullret från verksamheten kan begränsas. En bullerutredning har därför utförts, se **Bilaga A5**. Denna utredning visar bland annat att sågverkets dominerande bullerkällor är timmersorteringen, truckar, lastmaskiner och fläktar. Vidare visar utredningen att den planerade utökade produktionen innebär ökat buller under vissa tider, men att de nu gällande bullervillkor innehålls.

De tillkommande anläggningarna kommer att anpassas så att de dels avger ett lågt ljud, dels placeras så att de fungerar som bullerskärmar. Fläktarna för de nya torkarna kommer att placeras så att ljudutbredning mot bostäder norr om sågverket minimeras. Mycket hårda bullerkrav kommer att ställas vid inköp av nya truckar. Vid timmersorteringen kommer en bullerskärm att uppföras och drivenheten för flistransportören vid såghuset kommer att bullerisoleras

Planerna på utökad produktion bygger i stor del på ökad driftstid, vilket innebär att alla delar av anläggningen kan komma att köras under hela dygnet. Den ökade driftstiden medför större bullereffekt för omgivningen än tillkommande anläggningsdelar men genom bullerdämpande åtgärder i befintlig anläggning, flyttning och utökning av befintlig bullervall i öster samt uppförande av ny bullervall norr om den nya torken kommer Bolaget att innehålla gällande bullervillkor.

12 Utsläpp till vatten och luft, buller och avfall

12.3 Ljud

Buller från sågverket mäts i mätpunkter definierade i kontrollprogrammet och mäts i tre punkter i samhället. Bullermätningen 2007 gjordes vid en tidpunkt då Iggesunds Bruk hade totalstopp för underhållsarbete. Detta innebar att tidigare utförda beräkningar över sågverkets bullerbidrag till omgivningen kunde kontrolleras genom mätning och utfallet var 44 dB(A) vilket är nuvarande bullervillkor. Mätningarna under 2008 och 2009 har visat på värden i paritet med villkoret medan vid mätningen under 2011 visade att värdet i mätpunkt M6 överskreds med 2 dB(A).

Vid planeringen för den utökade verksamheten är bullerutbredningen en viktig faktor och en bullerutredning har utförts och redovisas i **Bilaga B5**. Denna utredning visar bland annat att sågverkets dominerande bullerkällor är timmersorteringen, truckar och fläktar.

Bullerdämpande insatser kommer att utföras inom befintlig anläggning och de tillkommande anläggningarna kommer att anpassas så att de dels avger ett lågt ljud, dels placeras så att de fungerar som bullerskärm. Fläktarna för de nya torkarna kommer att placeras så att ljudutbredning norr om sågverket minimeras och hårda bullerkrav kommer att ställas vid upphandlingen. På de nya truckar som kommer att köpas in kommer hårda bullerkrav att ställas.

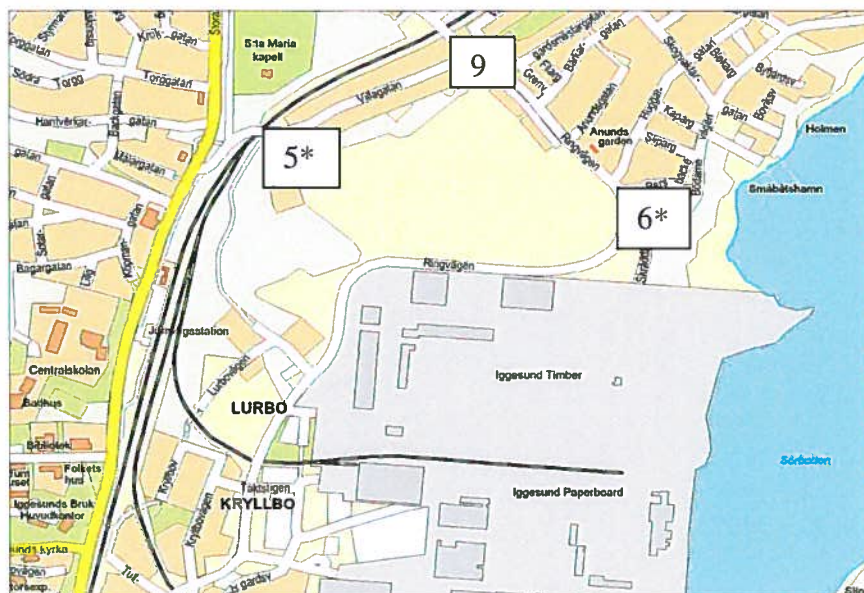
Planerna på utökad produktion bygger i stor del på ökad driftstid, vilket innebär att alla anläggningsdelar kan komma att köras under hela dygnet. Trots den ökade driftstiden och tillkommande anläggningsdelar beräknas bullereffekten för omgivningen att minska vid sökt produktion I **Tabell 12.3** redovisas aktuella bullervärden, redovisade för 2011, tillståndsgivna samt de beräknade vid sökt produktion och i **Figur 12.1** visas mätpunkternas läge

Tabell 12.3 Redovisning av uppmätta bullervärden 2011, Gällande bullervillkor vid tillståndsgiven volym samt beräknade bullervillkor vid sökt produktion. Värdena avser normalfallet;

Mätpunkt	Redovisat 2011	Tillståndsgiven volym	Sökt volym, beräknat
5*	43.0 dB(A)	44.0 dB(A)	42.9
6*	46.0 dB(A)	44.0 dB(A)	43.7
9	43.0 dB(A)	44.0 dB(A)	42.9

Genom de åtgärder som planeras kommer befintliga bullervillkor både vad gäller ekvivalent som momentan ljudnivå även fortsättningsvis att kunna innehållas.

Figur 12.1 Lägen för mätpunkter buller

15 Nuvarande och framtida miljösituation

15.4 Ljud

Bullerberäkningar mot omgivningen är utförda för en produktionsökning till 550 000 m³ sv. Under utredningsarbetet från hösten 2010 till hösten 2012 har flertalet alternativa lägen för TC- torken och lagerytor studerats. TC-torken och tillhörande lagerbyggnad i den nordvästra delen av området är medvetet placerade så att byggnadskropparna skall bilda bullerskärmande enheter relativt de bostäder som finns i den norra vinkelsekorn. I den nordöstra delen är den befintliga bullervallen tänkt att ersättas med en ny och förlängd bullervall i ett något mer nordligt läge med syftet att frigöra ett större markområde för lagring av färdig sågad vara samt för en utvidgad barkhantering dagtid.

TC- torken förutsätts vara konstruerad med en mycket låg ljudnivå mot omgivningen, med strikta ljudnivåkrav på fläktar och erforderlig ljudisolering i torkens väggar och tak.

Vid beräkningarna användes de indata som erhållit vid närfältsmätningar och justerade förutsättningar genom att lägga in tillkommande bullerkällor, nya skärmande byggnader, minskat buller från vissa befintliga bullerkällor, samt ökad intensitet på sådana befintliga ljudkällor som kommer att nyttjas mer intensivt.

Vad gäller tillkommande utrustningar har förutsatts att dessa köps in med effektiv bullerdämpning. Tillkommande byggnaders placering har i hög grad bestämts efter en iterativ process där den bullerskärmande potentialen försökt nyttjas så bra som möjligt, samtidigt som krav på bl.a. god internlogistik tillgodosetts. Befintliga bullerkällor som bör åtgärdas framgår som följer:

- En bullerskärm placeras vid Timmersorteringens sorteringsstation
- Befintlig bullervall flyttas norrut och förlängs mot öster
- Befintlig drivenhet till flistransportör vid sågintaget dämpas
- Basning/ångning i torkblock 25-36 dämpas
- Transport av färdiga varor leds österut till den förlängda Strandvägen

Genom dessa åtgärder beräknas ljudet från Iggesunds sågverk, vid ansökt produktion, vara lägre än vid nuvarande produktion.

16 Bedömda miljökonsekvenser av verksamheten

16.8 Ljud

Anläggningen har enligt mätningarna för 2011 förhöjt värde i en mätpunkt (M6) vid beräkningar gällande villkor för den ekvivalenta ljudnivån för natt samt för det momentana riktvärdet för natt. Detta har beaktats i den bullerutredning som utförts.

Sökt produktionsökning vid sågverket kommer att ske genom effektivisering av befintliga anläggningar, utökad torkkapacitet, utökat industriområde samt utökad drifttid. Vid planeringen av den nya layouten har stor hänsyn tagits till bullerfrågan och även att åtgärda det förhöjda värdet vid mätningarna 2011.

Genom dessa åtgärder beräknas ljudet från Iggesunds sågverk, vid ansökt produktion, vara lägre än vid nuvarande produktion. Befintliga bullervillkor både vad gäller ekvivalent som momentan ljudnivå kommer även, enligt redovisade beräkningar, att även fortsättningsvis kunna innehållas.